Verslag

Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit Zuid-Holland

Contact
Dhr. K. Mellema
T 06-13687925
pal@pzh.nl

Vergadering van
Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit (PAL)
Vergaderdatum
21 april 2017

Datum
12 mei 2017

Aanwezig
PAL: Jan Helder (voorzitter), Gerrie Andela, Ko Droogers, Josee van Eijndhoven, Michel Heesen, Elsbeth van Hijlckama Vlieg, Krijn Poppe, Sybrand Tjallingii, Adrienne Vriesendorp-Dutilh, Kees Mellema (secretaris).

Bij agendapunt 2: Tseard Hoekstra (wethouder Alphen aan den Rijn) Peter Commissaris (Programmamanager implementatie Omgevingswet Alphen aan den Rijn), Rosalie Delhaas (Programmamanager implementatie Omgevingswet, PZH)

Afwezig: Michiel Houtzagers, Ben Immers

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent om 09.30 uur de vergadering.
De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

2. Vervolggesprek Omgevingswet/-visie met wethouder Tseard Hoekstra en programmamanager Omgevingswet Peter Commissaris, gemeente Alphen aan den Rijn

In januari is er een oriënterend gesprek geweest bij de gemeente Alphen aan den Rijn. Op basis van dat gesprek heeft de PAL een aantal vragen opgesteld. Wethouder Hoekstra reageert eerst in algemeenheid en met name op de verhouding tussen de provincie en de gemeente.

- In de geest van de omgevingswet verschuift het primaat meer naar de gemeente.
- Dit zorgt voor nieuwe vraagstukken over de rol en positie van provincie en gemeente bij grensoverschrijdende opgaven. Welke zijn dat en wie bepaalt dat? Dat zijn interessante vragen voor de PAL.
- Bijvoorbeeld, rond detailhandel is bedacht dat het vooral in het centrum moet plaatsvinden. De omgevingswet zegt: laat de gemeente maar bepalen of het in de stad of op een bedrijventerrein moet plaatsvinden.
- Soortgelijke discussie over afhaalpunten van internetdiensten. De provincie zegt: doe maar in het centrum. De gemeente wil het vooral bij het benzinestation. Nu staat het restrictief in het beleid van de provincie. Kijkend naar de geest van de omgevingswet zou de provincie zich daar niet mee moeten bemoeien.
- De provincie moet heel goed kijken waar zij nu echt van is.

Het organisatorisch perspectief is voor de PAL relevant. Kunnen gemeenten zich samen organiseren of is er een soort bondcoach nodig? De omgevingswet stelt dat gemeenten regionale vraagstukken samen kunnen oplossen. Wat is dan nog de rol van de provincie?

- De stelling van wethouder Hoekstra is niet dat er geen provinciale belangen zijn.

- Een aantal elementen kun je niet op gemeentelijk niveau organiseren. Vooral infrastructuur, waterstructuur, recreatie en landschap.

In reactie op de vraag van de voorzitter of er sturing of een platform nodig is, reageert Rosalie Delhaas (PZH) dat de provincie een structuur inricht met de gemeenten.

- Men is al 1,5 jaar bezig met het besef dat we het samen moet gebeuren.
- Dit is ook in het bestuursakkoord tussen het Rijk, IPO en VNG bekrachtigd.
- De provincie is met regio's gaan praten door bestuurlijke tafels te organiseren.
- Daar zitten ook de gemeentesecretarissen en programmaleiders aan tafel.
- Er is een structuur ingericht van vijf regio's die lijken op de regio's van de omgevingsdiensten.
- Vier regio's hebben een eigen agenda. De provincie zit als partner aan tafel.

Voorafgaand zijn er vragen opgesteld. Deze vragen worden vervolgens besproken.

1. Het primaat van de RO en het omgevingsbeleid wordt verlegd naar de gemeenten. Hoe ziet u de rol, positie en verantwoordelijkheid van de provincie bij grensoverschrijdende opgaven?

- Dit is al aan bod gekomen.

2. Alphen aan den Rijn is een pilot positie overeengekomen met het Ministerie van I&M voor de ontwikkeling van Rijnhaven Oost. Waarom is niet ook overwogen hier de provincie bij te betrekken?

- Wethouder Hoekstra en Peter Commissaris reageren dat er uitgebreid is samengewerkt met de provincie. De gemeente is veelvuldig in overleg met de provincie, ook bij het maken van de omgevingsvisie. Bijvoorbeeld over de vraag wat nu een provinciaal belang is.
- De omgevingswet vraagt om in overleg te bepalen wat een provinciaal belang is.

3. In het kader van de WRO lijkt een deel van het proces (o.a. MER-procedure, ter visielegging, indienen zienswijzen, Raad van State procedure) niet gewijzigd. Wordt hierdoor een belangrijke doelstelling, vereenvoudiging van regelgeving en snellere procedures, niet geweld aangedaan? Immers, er wordt gestreefd naar globaliteit van het plan, maar de rechtszekerheid van burgers kan spanning oproepen als het komt tot concrete plannen.

- Wethouder Hoekstra reageert dat de oude procedure uit WRO deels hetzelfde blijft. De zekerheid voor de burger blijft.

4. Hoe wil de gemeente met het tijdstraject omgaan? Immers vereist de doelstelling van vereenvoudiging van regelgeving en snellere procedures dat de input van belanghebbenden in het voortraject wordt verworven en verwerkt. Dat betekent referentie aan de omgevingsvisie van de provincie maar tegelijkertijd ook van omwonenden en gebruikers van het gebied, en van het maatschappelijk middenveld. Hoe gaat Alphen dat samenbrengen op het vereiste tijdstip in het proces?

- In reactie op de vraag vanuit de PAL of de verwachting waargemaakt kan worden dat het sneller kan met dezelfde rechtszekerheid reageert wethouder Hoekstra dat de verwachting is dat omgevingsplannen veel globaler worden.
- Het voordeel is dat het niet over 26 wetten gaat. Daar zit de winst in de proceduretijd, één omgevingsvergunning.

- Een omgevingsplan is globaal en flexibel, heeft geen bouwvlakken, maar beschrijft wel dat het bijvoorbeeld een woonwijk is en dat daarom de geluidsbelasting maximaal X is.
- Bij het Rijnhavenplan is gezegd dat het een gemengd gebied is.
- De positie van de raad wordt anders. Het gaat meer om wat vinden we van een wijk en wat wil je met de gemeente? Het is een cultuuromslag die de raad moet maken.
- Van nee, tenzij, naar ja, mits. Je moet heel goed over die kaders nadenken.

Rosalie Delhaas meldt dat er deze week een bestuurlijke botsproef is geweest waarin 20 gemeenten samen hebben gekeken hoe de cultuuromslag gemaakt kan worden.

5. De provincie heeft in haar voorstel een groot aantal producten genoemd als resultaat van het proces naar een omgevingsvisie, zoals beleidsproducten (sturingsfilosofie, economie, perspectief Groene Hart, Visie R&M, grondwater enz.) voorts verordeningen, beleidsregels en programma's. Wat is het uiteindelijke product voor Rijnhaven oost?

- Aanvullend is gevraagd of de omgevingsvisie ook wordt opgebouwd uit kaartlagen. Is het visueel of wordt het een boekwerk?
- Wethouder Hoekstra kijkt naar het voorbeeld van Hart van Holland.
- Rosalie Delhaas denkt ook aan een digitaal systeem. Het wordt een doorzoekbaar document.

6. Op welke wijze wordt zorg gedragen voor de borging van de inhoudelijke en ruimtelijke kwaliteit van het plan Rijnhaven oost?

- Niet apart besproken.

7. De gemeente moet ook een omgevingsvisie schrijven voor de gehele gemeente; hoe ziet de gemeente het proces voor de visie voor de overige stadsdelen? Blijft Rijnhaven Oost dan een afzonderlijk omgevingsplan of wordt het een integraal onderdeel van het omgevingsplan voor de gehele gemeente?

- Er komt één omgevingsvisie.

Vervolg

- De PAL heeft behoefte om het gesprek te vervolgen met een vertegenwoordiger van Hart van Holland. Hoe hebben de ideeën van de provincie invloed gehad op de omgevingsvisie van Hart van Holland?
- Er is ook behoefte aan meer informatie over de andere pilot(s) op een hoger schaalniveau.
- Na het gesprek met Hart van Holland is er ook behoefte aan een gesprek met een provincie die al verder is.
- Met andere provinciale adviescommissie kan de grensoverschrijdende problematiek besproken worden.
- De spanning wordt gevoeld op de volgende punten:
- De provincie wil zich ambitieus opstellen, is dat wel zo?
- Discussie over het Groene Hart.
- Rol van de provincie: scheidsrechter/bondscoach, stimulerend, regisserend, faciliterend.
- De mate van globaliteit van de omgevingsvisie.

3. Mededelingen en vaststelling verslag vorige vergadering

- Het is de laatste vergadering van Sybrand Tjallingii. De verwachting is dat zijn opvolger op 31 mei 2017 wordt benoemd. Sybrand blikt terug op zijn periode als PAL-lid. De voorzitter dank Sybrand voor zijn inzet voor, en bijdrage aan de PAL. Op een later moment wordt afscheid genomen van Sybrand.
- Update (her-)benoeming PAL-leden: geen verslag.
- Update adviesonderwerp 'Groenbeleid': de werkgroep komt na deze vergadering bijeen. Over Nationale Parken hebben de voorzitter en secretaris met de verantwoordelijk ambtenaar gesproken. Advisering is op een later moment wenselijk.
- Update adviesonderwerp 'Mobiliteit': de werkgroep heeft gekozen voor een insteek rond concurrentiekracht, leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid. Hoe kan mobiliteit hier aan bijdragen?
- Update adviesonderwerp 'KRW, waterkwaliteit': gesprek gehad met verantwoordelijk ambtenaar. In de vergadering van mei volgt een conceptadvies.
- Update adviesonderwerp 'Bouwopgave': Michel Heesen heeft Daan Zandbelt bereid gevonden om een lunchlezing te geven op 23 juni 2017. Een voorgesprek is gewenst op een dinsdag. In september zou dan een vervolglezing kunnen volgen over grondpolitiek.
- Update mogelijke samenwerking PCL Utrecht, Perspectief Groene Hart: de PCL wil eerst de definitieve versie van het perspectief zien.
- Verslag PAL-vergadering 24-2-2017 is vastgesteld zonder wijzigingen.
- Verslag PAL-vergadering 24-3-2017 is vastgesteld met één wijziging.

4. Ter bespreking

4.1 Ronde langs de velden: geen verslag

4.2 Werkprogramma en resultaten PAL 2016 – 2017

- Er is waardering voor de nieuwe opzet. Het wordt zo goed duidelijk dat de PAL nieuwe en verschillende stijlen toepast.
- Voor de term 'Geen vervolg' wordt een meer passende term gezocht.
- De secretaris maakt op verzoek een oplegger met de basisinformatie en een leeswijzer voor het schema.

4.3 Voorstel invulling adviesonderwerp Klimaatadaptatie

- Ko Droogers geeft een toelichting. Klimaatadaptatie is een belangrijk onderwerp uit het deltaprogramma. Ook de relatie met de omgevingsvisie is actueel. Een lezing zou ook moeten ingaan op de groenblauwe structuren en de stadsranden. De wens is om hoog in te zetten qua spreker.
- **Vervolg:** Ko, de voorzitter en de secretaris werken een voorstel voor de lezing uit voor de vergadering van mei.

4.4 Evaluatie lunchlezing PARK, 'Kwaliteit is geen toeval'

- De insteek en uitwerking van de lezing is goed gebleken. De reacties van de deelnemers waren verdeeld.
- De filosofie van de PARK wordt omarmd. De boodschap van de PARK neemt de PAL mee in de advisering over de omgevingsvisie.

5. **Stukken ter kennisname:** geen opmerkingen.

6. Rondvraag: geen vragen.

7. Sluiting

De voorzitter sluit om 12.50 uur de vergadering.